

Svet za civilni nadzor projekta Drugi tir

Svet-DT, 9.2.2017

Ministri za finance (MF)

Ministru za infrastrukturo (MI)

Zadeva: Seznanitev z rezultati analize projekta Drugi tir – financiranje

Spoštovana gospa ministrica Mateja Vraničar Erman,
Spoštovani gospod minister Peter Gašperšič,

Edini cilj Sveta za civilni nadzor projekta Drugi tir (Svet) je pomagati pri odločitvah o tem infrastrukturnem projektu in preprečiti nepotrebno trošenje denarja, ki je v preteklosti spremljalo kar nekaj projektov. Zato se Svet ukvarja s presojo postopkov pri pripravah in s stroški različnih tehnoloških rešitev. Za dejansko ceno projekta pa je vsaj enako pomembna izbira načina financiranja.

Svet ugotavlja, da se je Ministrstvo za infrastrukturo (MI) že odreklo najslabši, najdražji in tudi nerealistični alternativni: javno-privatnemu partnerstvu. Na izbiro tako ostajajo tri alternative financiranja oziroma kombinacije med njimi: (1) lastno javno financiranje projekta, (2) financiranje projekta z garancijami nosilcu in (3) javno-javno partnerstvo.

Svet je prepričan, da Slovenija zmore sama financirati in zgraditi »drugi« tir, čeprav ne pozna vseh okoliščin njegovega financiranja. Gre za različne stroške in stranske učinke različnih načinov financiranja ter omejitve, ki so MI in Ministrstvu za finance (MF) nedvomno znane, Svet pa lahko o njih sklepa le iz nekaj javnih nastopov, ki kažejo, da se MI ogreva za pretežno »javno-javno« partnerstvo.

Nedvomno bi bil v času ekstremno nizkih obrestnih mer najcenejši način financiranja lastno javno financiranje projekta z zadolžitvijo države oziroma izdajo državnih obveznic. Donosi na desetletne državne obveznice Slovenije so bili v začetku februarja na ravni 1.1 odstotka, kar Slovenijo uvršča med države, ki se lahko zadolžujejo najceneje. Svet se zaveda, da je uporaba te sicer najcenejše alternative morda omejena z obvezami sprejetimi v evropskem fiskalnem okviru, kar bi zahtevalo pogajanja MF z Evropsko komisijo.

Druga, nekoliko dražja alternativa je financiranje, kakršnega je Slovenija uporabila pri financiranju avtocest, to je z državno garancijo nosilcu investicije; potencialni nosilci so SŽ, Luka Koper ali 2TKD. Ker bodo bodoči prihodki »drugega tira« ustvarjeni s prevozom, to je s tržno aktivnostjo, se zadolžitev nosilca, čeprav je ta v lasti države, ne všteva v javni dolg.

Tretja alternativa »javno-javno« partnerstvo, torej sodelovanje držav, ki bodo uporabljale prevozne storitve, je nedvomno dražja, saj je gotovo, da bodo partnerji zahtevali mnogo višje dejanske donose, do katerih bodo prišli neposredno ali posredno prek pravic pri gradnji in uporabi proge oziroma celo morebitnih lastniških deležev v že obstoječi infrastrukturi.

Svet meni, da mora MZI za vsako od alternativ in kombinacij ugotoviti neposredne in posredne stroške financiranja »drugega tira«, jih, preden izbere alternativo, sporočiti ter javnosti pojasniti razloge za izbiro. Samo tako se je tudi mogoče izogniti bodočim očitkom o napakah in nepreglednosti.

S spoštovanjem,

Koordinacijski odbor Sveta za civilni nadzor projekta Drugi tir

E-naslov: koalicija@t-2.net

Prejmejo: naslovnika, predsednik vlade, DZ, IP, RS, KPK in mediji